

Merimieskirkko Sjömanskyrkan

4/2011

Merimiehen ystävä vuodesta 1882 * Sjömansvännen från 1882

Extra sidor
Lisäsivut

Timo Lappalainen:

Upplevelsen av ett möte är ett värdefullt kapital

Ordförande Timo Lappalainen tror på Sjomanskyrkans framtid trots gråa ekonomiska perspektiv. – Värde av att mötas kan inte mätas i pengar.

Timo Lappalainen i vinterkalla januari i Helsingfors 1959. Sonen till fadern-kyrkoherden och modern-lärlarinna blev student 1978 från samlyceet i Kuopio, därifrån vägen snart gick till tjänsten som ledare för pojkarbetet i KFUM i Helsingfors under åren 1982–86. Innan dess hann Timo år 1980 i fem månader verka som frivillig assistent i nordiska sjömanskyrkan i Rouen i Frankrike.

År 1986 gifte sig Timo med **Iiris Kivimäki**, numera kyrkans informationschef. I familjen föddes längre fram en dotter.

Timo Lappalainen prästvigdes i Helsingfors år 1989, varefter han i ungefär ett år tjänstgjorde som ungdomspräst i finska församlingen i Berghäll. År 1990 valdes han till sjömanspräst och chef för finska sjömanskyrkan i Antwerpen.

Med anledning av sina erfarenheter säger Lappalainen till dem som ämnar eller börjar arbeta i sjömanskyrkan:

– Välkommen i livets skola! Om en ung människa erfar upplevelsen av ett möte är det för hans liv ett värdefullt kapital som gör livet meningsfullt.

”Nej” till minskningskretsgång

Det är precis detta kapital, att mötas, som Timo Lappalainen påminner sig då han talar om sina år i sjömanskyrkans tjänst. I Antwerpen arbetade han ända till år 1997 och valdes, tolv år senare, år 2009, till medlem av styrelsen i Finlands sjömanskyrka. Följande år tog han emot uppdraget som styrelsens ordförande.

– Höjdpunkterna i arbetet har inte varit massuppbyggnaden, även om de också har varit inspirerande. De skarpaste konturerna har uppkommit i samtal på tu man hand till exempel i bastun eller i en hytt.

– Sjömanskyrkans medarbetare måste vara redo för att lyssna och ge tid till en annan människa. Dessa möten kan inte mätas i kostnadseffektivitet, utan för dem måste man finna tid: kallelserna och en begäran om att stanna och lyssna och höra på är engångstillfällen, och i mikrosekunder ge tid för dem, betonar Lappalainen.

Ordförande påpekar, att detta också gäller de avlönade medarbetarna, för vilka arbetet allt mera börjar röra sig om ekonomiska och administrativa åtgärder.

– Då kostnadsinbesparingarna inriktar sig på substansen eller på mötena,

Ett av Timo Lappalainenens fritidsintressen är musiken. Han spelar kontrabas i bandet Aritones. Dessutom är resor ett gemensamt intresse för hela familjen. ”Vi är seilors som familj”, säger Lappalainen.

måste man i vissa fall kunna säga ”nej” för en sådan minskningskretsgång.

Lappalainen tror inte på snabba botemedel för ekonomiskt trångmål, då exempelvis arrangemangen för enskilda insamlingskampanjer kan bli större än intäkterna.

– Vi måste erkänna att Sjömanskyrkan inte är ett affärsföretag utan en ideell förening, för vilken det hör till att ha det knappt. Under ekonomiskt svåra tider kan man koncentrera sig bättre på själva saken.

Enklast sagt är ekonomin i balans, då man inte äter mer än man förtjänar. Lappalainen antar att Sjömanskyrkans ekonomi och bördan av den allt effektivare fördelas mellan stationerna utomlands.

– Det skulle vara en naturlig utveckling, eftersom arbetet allt mera fokuseras på människor i rörelse och tjänst för medlemmar av kolonin.

Efterfrågan på skyddsnät finns alltid

Timo Lappalainen har i huvudsak en positiv syn på Sjömanskyrkans framtid mot den bakgrunden att de stora trenderna, som människornas rörlighet, integrationen i EU och globaliseringen ökar.

– Människorna behöver alltjämt skyddsnät. Inom populationen av de s.k. internationella människorna är det lokala elementet och tillhörigheten till en bestämd grupp allt viktigare frågor, För Sjömanskyrkan och Suomi-Seura kommer det också i fortsättningen att finnas arbetsfält.

Han har också förhoppningar om samarbete med kyrkan.

– Jag har glatt mig åt att en konstruktiv samtalsgemenskap om samarbete och ett närmande har öppnats med kyrkan. Även om Sjömanskyrkan av

tradition betonar det finländska utomlands och kyrkan integration i lokal församlingen, har man märkt att verksamhetsätten inte behöver vara varandras motsats, utan de kan verka o samarbete på ett sätt som förutsätts av praktiken.

Ett exempel på det är samarbetet i Hamburg, där prästen i kyrkans utlandsarbete också förrättar gudstjänsterna i sjömanskyrkan och andra pastorala uppdrag.

Aktion mot fattigdomen

Timo Lappalainen flyttade efter en tid på sjömanskyrkan i Antwerpen till ITF, stiftelsen Seafarers' Trust som föredragande, där han arbetade till år 2005.

– Politiken i ITF höll just då på med att ändras, så att pengarna som beviljades till västländerna i stället gick till den s.k. tredje världen. I stället för enskilda biståndsprojekt satsade man på regionala program-paket, med vilka man kunde utveckla gemensamma krafter för att driva politiska reformer. Problemet var inte att bygga upp en sjömansklubb utan att upprätthålla den. En fungerande klubb förutsätter internationell praxis och undertecknande av avtal.

Från stiftelsen flyttade Lappalainen som verksamhetsledare till Centralen för utvecklingssamarbete, Kepa. Arbetet med att eliminera fattigdomen i världen fick sålunda en ny form. Kepa är takorganisation för de finländska medborgarorganisationerna för utvecklingssamarbete, och Finland ledande organisationsexpert på utvecklingspolitik.

På Kepas hemsidor (kepa.fi) beskriver Lappalainen sitt eget arbete på följande sätt:

”Jag ansvarar tillsammans med le-

>>>

”En del av de ekonomiska och politiska systemen i världen upprätthåller fattigdomen. Västlänernas intressen förvärrar fattigdomen i u-ländern”, säger Timo Lappalainen, verksamhetsledare för Kepa.

darteamet för Kepas operativa ledning. Jag ansvarar för att den fungerande ledningen bistår styrelsen med Kepas politiska och strategiska ledning. Jag ansvarar för Kepas utländska kontakter, representation, intressebevakning och medlemsrelationer och är dessutom en förbindelselänk mellan styrelsen och skretariatet.”

I fråga om medlemmarna oroar sig Lappalainen mest för de små frivilligorganisationerna.

– Medborgarsamhällets mångsidighet är värdefullt, eftersom det ger medborgarna en möjlighet att delta, vilket är ett stöd för demokratin.

Han värdesätter också den informella medborgarverksamheten, som fungerar oorganiserad. Sådana är exempelvis påverkningsverksamheten genom sociala medier och textmeddelanden.

– Det är skäl att lyssna på verksamhet som den här, för från den kommer goda idéer och nya metoder.

På så sätt har man redan inverkat på politiken.

Sin arbetsplats skryter Lappalainen frimodigt med.

– Arbetsklimatet har blivit bättre och människorna här är motiverade. Den här organisationen är som Sjomanskyrkan, den viktigaste resursen är medarbetarna.

Merimieskirkkoseurat Vuosaaren merimieskirkolla (Provanttikatu 4) Merisunnuntain aattona la **17.9.2011 klo 17.00** alkaen. Puhujina merimiespastoreita ulkomaan ja kotimaan merimieskirkoilta. Musiikista vastaa lauluyhtye Papas no Mamas. **Tervetuloa!**

merimieskirkko.fi

Merisunnuntain messu kotikirkossasi su **18.9.2011**. Merimiespastorit saarnaavat mm. Espoonlahdessa, Taivalahdessa, Haminassa, Kokkolassa, Keski-Porissa ja Turun Mikaelissa. Merisunnuntain kolehti kannetaan kaikissa ev.lut. kirkoissa Suomen Merimieskirkon työn hyväksi.

**Sea Sunday –
Sjösöndagen –
Merisunnuntai**

18.9.2011

Andakten På havets strand som hölls av biskopen i Helsingfors, var inledningen till projektet Löftet till Östersjön.

Sjomanskyrkan med i arbetet för Östersjön

Med projektet Löftet till Östersjön förebygger man miljökatastrofer

Sjomanskyrkan satte 13.6.2011 i gång projektet Löftet till Östersjön, genom vilket man samlar in medel för att förebygga övergödningen av Östersjön och för att hindra hotande katastrofer.

Projektet Löfte till Östersjön genomförs i samarbete med WWF Finland. Med kampanjtelefon insamlas medel både för Sjomanskyrkans skeppskuratorverksamhet och för WWF Finlands oljebekämpningsmanskap samt våtmarksarbetet. Av medlen som insamlats per gåvotelefon tillfaller 2/3 WWF Finland och 1/3 Sjomanskyrkan.

Bidrag till Löftet till Östersjön kan man lättast ge genom att ringa kampanjnumret 0600-12606 (10,10 e + lokal.). Man kan också ge bidrag till skeppskuratorverksamhetskonto 174530 – 22279. Till WWF Finland kan man också ge bidrag på webbplats wwf.fi.

Kyrkoherden i församlingen på Drumsö, Juha Rintamäki, generalsekreterare för WWF Finland Liisa Rohweder och hedersordförande för WWF, Pertti Salolainen var nöjda med att Sjomanskyrkan tog kyrkan med sig till arbetet för Östersjön.

Aftonandakten vid havet

Aftonandakten vid havet, en kväll vid Kasinostranden på Drumsö, inleddes av biskop **Irja Askola** och kyrkoherden i församlingen på Drumsö **Juha Rintamäki**. Närvarande var ett par hundra personer.

Programvärd var **Marianne Heikkilä**, som intervjuade både generalsekreteraren för Sjomanskyrkan, **Sakari Lehmuskallio** och generalsekreteraren för WWF Finland, **Liisa Rohweder** och hedersordförande för WWF Finland, minister **Pertti Salolainen**.

Inom WWF är man nöjd med, att kyrkan har kommit med i talkoarbetet för miljön. Enligt Rohweder förenas WWF och Sjomanskyrkan just av kärleken och också av omsorgen om miljön.

Arrangör för kvällen var företagaren **Tommi Leppälä**, vars kafé Kasinonranta, bjöd publiken på kyckling-

ceasarsallad, läskedrycker och glass.

För musiken den soliga kvällen svarade **Meri-Tuuli Saarnio** (dragspel) och **Teemu Korpikoski** (sopraan-saxofon).

Tekst och bilder: Marko Toijamo

www.lupausitamerele.fi

Merikeskus Forum Marinum,

moderni valtakunnallinen erikoismuseo

Seilin saaren historiaa

Seilin kirkko on valmistunut vuonna 1733.

”Forum Marinumin päätehtävä on esittää vanhaa merikulttuuria,” kertoo museojohtaja **Jaakko Tikka** (yläkuvasa). Tikka jäi merivoimien palveluksesta eläkkeelle 56-vuotiaan ja siinä vaiheessa opiskeli museologian perusopinnot. Hän on ollut mukana kokoamassa museota ja kehuu sitä hienoksi työympäristöksi.

Forum Marinum ei ole pelkästään museo, vaan myös aktiivinen ja monipuolinen merellisen toiminnan keskus, merenkulun valtakunnallinen erikoismuseo ja Suomen Laivastomuseo. Forum Marinum tarjoaa kulttuuria, siellä järjestetään juhlia, kokouksia ja seminaareja, myös Turun merimieskirkon 100-vuotisnäyttely oli esillä Forum Marinumissa syksyllä 2009.

– Näin saavutetaan ihmisiä. Kävijöitä on ollut viime vuosina n. 120 000, tämän vuoden tavoite on 130 000 kävijää, onhan Turku Euroopan kulttuuripääkaupunki.

– Jo 1980-luvulla haaveiltiin merimuseosta Turkuun, 1990-luvulla oli Tall Ships' Race, mikä antoi uutta vauhtia suunnitelmille ja 1998 perustettiin Forum Marinun -säätiö.

Suomen Merimuseo siirtyi pois Helsingistä Kotkaan 2007. Sillä on viranomaistehtävät, Turulla valtakun-

nallinen tehtävä.

– Kotka ja Turku eivät ole toistensa kilpailijoita, Tikka painottaa toimivaa yhteistyötä.

Muutenkin näyttää siltä että museojohtaja Tikka pitelee käsissään monia lankoja vai pitäisikö sanoa kipparoi monenlaisia hankkeita, yhteistyöverkosto on laaja: Åbo Akdemin merihistoriallinen instituutti (Sjöhistoriska institutet vid Åbo Akademi), eri yhdistykset, kuten Valtameripurjehtijat, Panssarilaivayhdistys, jotka antavat konkretiaa ja sisältöä, n. 50 vapaaehtoista tutkijaa, eri oppilaitokset jne.

Historiallisia veneitä on kunnostettavana, Forum Marinum tarjoaa opiskelijoille harjoittelupaikkoja. Telakalta työttömiksi jääneitä on kaupungin ulkotyöryhmässä mm. *Suomen Joutsenella* ja *Signyllä*.

Ja eräs yhteistyökumppani on Centrum Balticum, joka järjestää vuosittain kansallisen Itämeri-foorumin, jossa keskustellaan ajankohtaisista Itämeri-teemoista. Centrum Balticumin alaisuudessa toimii Saaristomeren Suojelurahasto, jolle Saaristomerialueen tuotto menee.

Teksti ja kuvat: Liisa Varho

Seilin historia sairaalasaarena alkoi vuonna 1619 Ruotsin kuninkaan käskykirjeellä, jossa määrättiin perustamaan leprasairaala saarelle. Tarvittiin Turun ulkopuolelta saari, johon hoitopaikka voitiin perustaa. Lepra (eli spitaalia) pidettiin niihin aikoihin Jumalan rangaistuksena syntisestä elämästä.

Leprasairaille tarkoitettut rakennukset sijoitettiin pääsaaren itäpuolelle, kapean salmen erottamalle pienemmälle saarelle. Maankohoamisen ja hiekan kerrostumisen takia tämä saari on nykyään maayhteydessä pääsaareen.

Sairaalaan sijoitettiin lepran ohella mielisairaita ja myös muita potilaita. Lääkärinhoitoa ei siihen aikaan ollut, ja ensimmäisen lääkärin tiedetään vierailleen Seilissä vuonna 1686. Hoitokeinot olivat aikakauden mukaisia: paloviihettä, parantavien lähteiden vettä ja Jumalan sanaa.

Viimeinen leprapotilas kuoli Seilissä vuonna 1785, mutta mielisairaita hoidettiin saarella aina vuoteen 1962 asti.

Mainittakoon selvytyden vuoksi, että lepra ei Suomessa nykyisin ole. Muualla maailmassa (esimerkiksi Intiassa ja Nepalissa) tautia esiintyy paljonkin. Lepra on Mycobacterium leprae -bakteerin aiheuttama tauti, johon on saatavilla nykyisin tehokasta monilääkehoitoa. Maailman terveysjärjestö (WHO) kustantaa leprahoidon maksutta maihin, joilla itsellään ei ole varaa lääkkeiden hankkimiseen.

Seili-nimen tiedetään tulevan ruotsinkielisen sanasta ”säl” eli hylje. Kaunis, pitkänomainen saari (pit. n. 2, 5 km ja lev. 1, 5 km) sijaitsee Airiston selän eteläosassa vilkkaan laivaväylän lähellä. Turkuun on linnuntietä matkaa 30 kilometriä.

Seiliin liikennöi vakituisesti yhteysalus m/s Östern Nauvon kirkonkylästä. Seilistä alus jatkaa matkaansa Rymätylän Hankaan, josta palaa samaa reittiä Nauvoon. Nauvo-

Seili-väli vie aikaa noin 30 minuuttia.

Saari on avoin kaikkien tulla ja tutustua, mutta yliopiston tilat ovat turisteilta suljettuja tutkimustyön vaatimusten vuoksi. Toisinaan järjestetään avoimien ovien päiviä, jolloin voi tutustua myös tutkimuslaitokseen.

Myös vanha, vuonna 1733 valmistunut, kirkko on turisteille avoin, ja Pro Seili -yhdistys pitää kesäisin kirkkorannassa kioskia. Kirkon kunnosta huolehtii Museovirasto, ja paikalla on kesäopas turisteja varten. Kirkon erikoisuutena on spitaalipotilaille eristetty oma osastonsa, kyseessä on tarttuva tauti.

Saaren kasvisto ja myös eläimistö on hyvin runsasta ja monipuolista. Seilissä tavataan muun muassa kaikkia Suomessa kasvavia puulajeja. Seilille ominainen kasvi on punaisena kukkiva peltomaitikka, jota ei juuri muualla Suomessa ole havaittu.

Anne Valtonen

Kevätkuvakisan satoa

Merimieskirjko-lehden lukijoille suunnattu valokuvauskilpailu "Kevät 2011" ei innostanut lukijoita lähettämään otoksiaan. Upeita kevätkuvia tuli kuitenkin kahdelta henkilöltä Turusta. Kiitos Riitalle ja Uoleville! Kuvien pienen määrän (3 kpl) vuoksi niitä ei laiteta paremmuusjärjestykseen, vaikka kyseessä oli alun perin kilpailu. Raati julistaa molemmat kuvia lähettäneet voittajiksi. Kuvaajat saavat palkinnoksi Merimieskirjon tuotteen.

Riitta Tunturi: Vappuriemua.

Riitta Tunturi: Ukki ylittää myös itsensä.

Uolevi Salonen: Sulaisi jo!

Saariston rengastie

Turunmaan saaristotie Kaarinasta Houtskariin on mitä parhain kesäinen retkikohde. Retki sopii kiireettömälle, sillä saaristo on suosittu kesänviettopaikka, ja lautat ruuhkautuvat etenkin kesäviikonloppuisin, vaikka lautta-alukset ja lossit liikennöivät aikataulun mukaisesti. Kuljetusta odotellessa on hyvä tietää sekin, että vakituksilla asukkailla on etuajaoikeus lautoille.

Lossin ja lautta-aluksen ero on siinä, että lossi kulkee ohjausvaijeria pitkin ja lautta-alus on vapaasti ohjattavissa.

Houtskarin päähän ajettaessa ennen Iniön lauttaa tiellä on yhteensä viisi siltaa, kaksi lauttaa ja kolme lossia. Houtskarin pieni Mossalan saari on mantereelta katsottuna maan eriste-tyin paikka lauttojen ja lossien määrällä laskettuna. Saaristotien viimeiset tienpätkät valmistuivat juuri Houtskarin pohjoisosassa vuonna 1965.

Mossalasta on kesäisin yhteys Iniöön ja edelleen Kustaviin ja Turkuun. Tätä polkupyöräilijöidenkin suosimaa reittiä kutsutaan nimellä Saariston rengastie. Saaristossa ajamisen suosioon vaikuttaa sekin, että niin lautta- kuin lossiyhteydet ovat Suomessa

ilmaisia, koska ne luetaan maamme tieverkostoon kuuluviksi.

Saaristolaistunnelmaan pääsee jo Kaarinasta lähdettyä Paraisilla. Viimeistään Kirjalansalmen ylittävä, vuonna 1963 valmistunut ja 270 metriä pitkä riippusilta, joka oli pitkään maamme pisin silta, saa kesäperhoset vatsassa liikkeelle. Heti perään Hesusundin kaarisillalta (valm. 1938), jonka alituskorkeus on 16 metriä, on niin ikään upea näköala salmeen.

Nauvon saarten välisten kahden sillan (valm. 1985) jälkeen kannattaa poiketa Nauvon kirkonkylällä ja ennen kaikkea sen pilttoreskissä satamassa. Täällä havahtuu siihen, että meillä Suomessakin on näin upeita kyliä, joita luulee vain ulkomailta löytyvän.

Korppoo yhdisti

Elämyksiä etsivän kannattaa poiketa rengastieltä Korppoon kirkonkylän kohdalta Korpoströmiin. Meren rannalla on taiteen ja tieteen keskus, ympäristön ehdoilla rakennettu Saaristokeskus Korpoström. Keskukseen ja sen ympäristöön kuuluvat näyttely-,

kokous- ja konferenssitilat, ravintola, vierasvenesatama palveluineen, sauna sekä hotelli. Korpoström on Turun seudun ja Ahvenanmaan välisen sijaintinsa ansiosta etenkin vapaa-ajaneilijöiden suosiossa.

Heti Korppoon ja Nauvon eteläpuolella sijaitsee Saaristomeren kansallispuisto. Kansallispuisto suojelee Saaristomeren ainutlaatuista luontoa ja kulttuuria sekä lisää saariston elinvoimaisuutta. Noin 500 neliökilometrin alueen vesillä liikkuminen sekä sen sisällä oleville saarille ja luodoille mairinnousu on vapaata joitakin rajoituksia lukuun ottamatta. Tätä erämaista ja luontoarvoiltaa poikkeuksellista kansallispuistoa hallinnoi Metsähallitus.

Korppoo yhdisti Suomen ja Ruotsin vuonna 1959, kun maarianhaminalainen varustamo aloitti laivaliikenteen maiden välillä s/s *Viking*-aluksella. Ruotsin matkailu oli saaristotien osalta kuitenkin lyhytaikainen, kun satama siirrettiin vuonna 1962 Lillmälöön ja sieltä viiden vuoden kuluttua Naantaliin.

Toimivien liikenneyhteyksien ylläpitäminen tuhansien saarten maassa

Toimiva saaristoliikenne on elinehto saaristolaisille. Toimivien liikenneyhteyksien ylläpitäminen tuhansien saarten maassa vaatii useita losseja ja lautta-aluksia. Vapaa-ajan ja matkailun lisääntymisen myötä palveluiden kysyntä on kasvanut myös sesonkien ulkopuolella.

Matruusi Sampsalo ja kippari Elias Juvakka lastaavat Arctian yhteysalusta m/s Finnöötä.

lumoa kiireettömän matkaajan

vaatii useita lauttoja. Suomessa lautta-liikennettä hoitaa Finferries yhteensä 39 lauttapaikallaan Etelästä Pohjoiseen. Pisin reitti kulkee Korppoosta Houtskariin, jossa merimatkaa tulee 9,5 kilometriä.

Saaristomeren saaria yhdistävät myös Arctia Shipping -konserniin kuuluvan Arctia Saaristovarustamo Oy:n yhteysalukset. Myös näillä aluksilla liikkuminen on matkalaiselle ilmaista. Vuonna 2010 Varustamoliikelaitoksen Finstashipin toiminnosta perustetun yhtiön toimialana ovat lisäksi mm. jäänmurtopalvelujen ja monitoimialusten erikoispalvelujen tuottaminen.

Ms Finnöllä kesämökille

Kesällä 2010 nousin Korppoosta Arctian yhteysalus m/s *Finnön* kyytiin päivän ajaksi.

Alukseen sovitellaan suurta vesikärryä samaan aikaan kun kylän kauppias tuo laatikoitain saarelaisten tilaamaa tavaraa. Finnö täyttyy eri-ikäisistä ihmisistä, koirasta ja lastenvaunuista sekä saarelle matkaavien tavaroiden puheensorinasta erottuu tasapuolisesti

suomen ja ruotsin kieltä.

Kyytiläisiä toivottavat tervetulleeksi Finnön lastauksen lomassa kippari **Elias Juvakka**, 23, ja matruusi **Sampsalo**, 29. Vuosi sitten kippariksi Turussa valmistunut Juvakka on ensimmäistä kertaa Finnöllä, mutta hänellä on kokemusta muilta yhteysaluksilta toisilta reiteiltä. Hän on sattuman kautta nyt samalla aluksella, jolla hänen täällä hyvin tunnettu isänsä aikoinaan aloitti uransa. Ruoria kääntelevän nuoren miehen haaveissa on päästä ajamaan vielä joskus isoa laivaa aavalle merelle.

Matruusi Sampsalo vastaa puhelimella, jossa joku kysyy muiden yhteysalusten aikatauluista. Oikea osoite kysyjälle olisi itse varustamo, mutta tiedon kysyjä saa täältäkin.

Kannella sidottua vesikärryä katsoessani Jalo selittää, että tilaa aluksella on kolmelle henkilöautolle. Joskus jonon neljäs auto on viety perille seuraavana päivänä, vaikka selitystä sille, miksi pienen saaren mökin pihalle auto on haluttu tuoda, ei ole kysytty. Autoja varustamon pienimpiin aluksiin mahtuu kuljetettavaksi kaksi, suurempiin 50. Matkustajia pienem-

piin aluksiin mahtuu 36 henkeä ja suurimpiin 247.

Toimiva saaristoliikenne on elinehto saaristolaisille. Arctia Saaristovarustamo Oy:n 11 yhteysalusta ja tielauttaa vastaavat tästä omalta osaltaan. Vapaa-ajan ja matkailun lisääntymisen myötä palveluiden kysyntä on kasvanut myös sesonkien ulkopuolella. Alukset on tehty kestäväksi ja toimimaan myös talviolosuhteissa. Näillä aluksilla myös tuiki tärkeä posti löytyä perille saarille.

Saaren hiljaisuuden vuoksi

Leppoisan tihkusateen loputtua kanssi täyttyy matkalaisista. Lähes kaikki ovat eri saarilla kesänsä asuvia tai lomaleviä. Ruotsalaisessa, mutta suomalaisen Saaristomeren asukkaita kuvaavassa elokuvassa *Luotojen naiset* (Skärkivinnor) 1970-luvulla pääroolissa ollut **Anna Aittola** on matkalla Brunskäriin tyttärensä **Martina Lindbergin** kanssa. Anna koko kesäkaudeksi ja Martina viikonlopun ajaksi.

Luotojen naisista ilmestyi jälleen vuonna 2008 dokumentti, jossa saaristoon juurtuneet naiset pohtivat arkias-

Martina Lindbergin matkalla Brunskäriin äitinsä Anna Aittolan kanssa.

Snellmanin sukua matkalla Kälön saarelle, joka tuli heille tutuksi isä-Snellmanin jouduttua aikoinaan merihätään.

kareidensa lomassa niin yksinäisyyttä, menetyksiä, suruja ja kuolemaa kuin elämää, iloja ja rakkautta.

– Äitini Brunskärin **Maja** se täällä tunnetumpi on, Anna sanoo viitaten tämän musiikillisiin taitoihinsa. Musiikin Anna sanoo olevan koko lähisu-vulle hyvin tärkeän. Finnön kannella lautojen ja muun tavaran joukossa näkyvä haitari kuuluu luonnollisesti tälle kaksikolle.

Fiskarsissa asuva ja paikkakunnan käsityöläisten, muotoilijoiden ja taiteilijoiden osuuskunnan toimitusjohtaja Martina Lindberg on kesän ensi matkalla saareen.

– Tulen tänne saaren hiljaisuuden ja rauhan takia.

Itseään oikeutetusti rannikkokippariksi kutsuva Anna Aittola on mantereella syntynyt, mutta saaristoon rakastunut ja siihen kiinni kasvanut eläkeläinen. Nyt hän asuu 7–8 kuukautta vuodesta saarella. Hän on toiminut leirikoulujen keittäjänä ja harjoittanut mm. majoitus- ja muonitustoimintaa.

– Turistit sanovat saarta paratiisiksi, Anna kertoo, eikä lähde väitettä kieltämäänäkään, vaikka ylimääräinen romantiikka omasta asuinympäristöstään on jo kadonnut.

Hätäsatomasta paratiisiksi

Ms Finnöön jatkaessa matkaa Brunskäristä Österskärin ja edelleen Kä-

lön kesäperhoset valtaavat myös kahden veljeksen vatsanpohjan. Vilkasluonteiset **Jaakko**, 6, ja **Lauri**, 8, Jylhä odottavat innolla rantautumista Kälön saarelle, jossa suku viettää kesälomaa.

– Viime kesänä sain täältä meriahvenen, joka oli isompi kuin iskän saalis. Harmi vaan, että se putosi ennen kuin sain sen veneeseen, Jaakko kehuu tutkaillessaan kalamiehen varustepakkia.

Lastenrattailla raittiissa saaristolaisilmassa nukkuu poikien pikkuväli **Aaro Rantanen**, jota alusta tutkiva Miska-koirakin vartioi. Lasten äiti **Marja Snellman** ja veljensä **Matti Snellman** kertovat, että tämä kerta Kälössä on ensimmäinen, jolloin kaikki lapsenlapset ovat yhtäikäisiä isovanhempiensa kanssa saareissa. Mukana on siten myös Matin ja vaimonsa **Outi Sädekallion** tytär **Helmi Sofia Snellman**.

Saaren kesäpaikka tuli perheelle kohtalon saattamana. Isä Snellman joutui 1960-luvulla veneineen merihätään, ja päästyään sattumalta Kälön saarelle seurasi venekunta puhelinlinjaa pitkin autiolla mökille. Siitä lähtien perhe on serkkuja myöten vuokrannut omistajaltaan yksityistä mökkiä, ”hätäsatomaa”, joka kesä pari viikkoa kerrallaan.

Iso vesikärry on tehnyt tilaa, ja Kälönsöstä Finnö saa mukaansa pakettiauton peräkärryineen. Reittiin kuuluva Elvsö jäi tätä ennen välistä,

sillä pienimmillä paikolla käydään vain tarvittaessa. Samoin käy aluksen nimikkosaarelle Finnölle ennen poikkeamista lähtösatomassa Korppoossa, jossa timperi ajaa pakettiautonsa alukselta pois.

Kun itse jään pois alukselta, jatkaa ms Finnö klo 10–14.30 kestäneen kierroksen jälkeen vielä yhteysaluksen tehtävänsä aina klo 18.40 saakka. Merellisen saaristoon kurkistukseni jälkeen ennen mannerta alla on taas rengastie upeine siltoineen, lauttoineen ja losseineen.

Teksti ja kuvat: Marko Toljamo

Saaristokeskus Korpoström:
skargardscentret.fi

Saaristomeren kansallispuisto:
luontoon.fi/saaristomeri

Finferries: finferries.fi

Arctia Shipping Oy: arctia.fi

